

Bilten Mađara Zagreba

INFORMATIVNI LIST MAĐARSKE NACIONALNE MANJINE GRADA ZAGREBA I ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Vremena i običaji

„O tempora, o mores!“ – uzviknuo je Ciceron, slavni rimski govornik prije nekih dvije tisuće godina u rimskom Senatu, a ova uzrečica već stoljećima odzvanja u brojnim književnim djelima, bezbrojnim novinskim člancima, političkim govorima. Ovu mudru izreku obično onda citiraju autori, kada žele istaknuti svoju uznemirenost nad praksom u nekom razdoblju.

Vjerujem da nitko nije previše zadovoljan s trenutačnim vremenima i običajima, ali nije sve tako crno, jer se tu i tamo pojavi i neka dobra novost, ponekad i čak izrazito srcu draga.

MeđutakvespadaičlanakMTI-a (Mađarske novinske agencije) kojim se najavljuju manjinski izbori za članove vijeća i predstavnike, koji ističe: „Zajednička mađarska županijska lista (kandidata) isključivo je sastavljena u Zagrebu od strane (svih) triju mađarskih udruga: Mađarskog kulturnog društva „Ady Endre“, Odreda izviđača Mađara Zrínyi Miklós, Društva mađarskih znanstvenika i umjetnika u Hrvatskoj.“

Za vremena i običaje karakteristično je da ovakva inače obična normalna stvar, da više udruga daje zajedničku listu na predstojećim manjinskim izborima postane takva vijest, koju čak i Mađarska novinska agencija smatra nužnom objaviti kao novost.

Za „stanje u Zagrebu“ potrebno je znati da je mađarska zajednica u Zagrebu jedina manjinska

zajednica u zemlji koja se zna uzdići iznad običnih sitnih ljudskih gluposti i zajednički nastupati, što za nas postaje već neko vrijeme potpuno normalnim. Bavimo se svojim poslom, nastojimo što više učiniti u interesu da u glavnom gradu Hrvatske i u budućim desetljećima bude Mađara, a istovremeno ne baveći se time tko je član koje organizacije ili udruge.

Čak i ovako, neovisno od toga što radimo udruženim snagama, ne jednom smo utvrdili: malo nas je za ostvarivanje ponekih većih projekata, a koliko bi tek bilo teško kada bi se međusobno prepirali.

U početku smo vjerovali da je samo pitanje vremena kada će drugi slijediti naš primjer, posebno mađarske zajednice s malim brojem članova kao i mi, ali smo nažalost i dalje ostali bijele vrane. Koliko god smo ponosni na svoje rezultate, zajedništvo, ipak rastužuje nas činjenica da u Hrvatskoj (ali nažalost i drugdje) postaje svjetska novinska vijest da postoji jedna uravnotežena mađarska zajednica izmirena sama sa sobom.

Nažalost već neko vrijeme su takva vremena i takvi običaji. Ono što bi trebalo biti potpuno normalno, smatra se čudnim, nasuprot beskonačnoj svadi koja uništava i duboko razjedinjuje mađarsku manjinsku zajednicu u Hrvatskoj, što se danas smatra sasvim „normalnim“. Još malo pa smo došli u položaj da više ne

važi uzrečica: „Dva Mađara tvore tri stranke“, već je zato dovoljan samo jedan. Djelomice stoga što je mađarska manjinska zajednica u Hrvatskoj toliko posvađana sama sa sobom, da bilo kakva suradnja postaje nezamislivom, a djelomice zbog toga, što zahvaljujući dubokom razdoru sad već ostaje samo jedan „Mađar“ u zemlji.

To je ono što kazujemo svima koji su nas voljni saslušati. Većina se naših sunarodnjaka u potpunosti slaže s nužnošću zajedništva, ali nažalost situacija ostaje nepromjenjena.

Sve ostaje po starom, u Baranji i dalje je burno, kao i u Slavoniji, a nije ništa bolja situacija u kontinentalnim i priobalnim krajevima. Zagreb je jedina iznimka, ali nažalost to nije dovoljno. Jedinu konkretni rezultat kojeg možemo navesti u prilog pomirenja unutar mađarske zajednice na razini zemlje je što godišnje jednom svi zajedno na jednom mjestu polažemo vijenac na Petőfijevu ploču u Zagrebu.

Osim rješavanja problema lokalnog karaktera, bit će zadatak Vijeća mađarske nacionalne manjine Grada Zagreba da nastavi ustrajnu borbu u stvaranju zajedništva cjelokupne mađarske zajednice u Hrvatskoj.

Jednom će vjerojatno i naše udruge shvatiti, da je potpuno nemoguće ostvariti funkcioniranje nacionalnih udruga na državnoj razini uz nedostatak članstva, unatoč njihovom legitimitetu ili ideologiji.

KALAPIS Rókus

Osnovan je Mađarski poslovni klub

U Zagrebu je osnovana neformalna udruga pod nazivom „Mađarski poslovni klub”, koja okuplja mađarske tvrtke sa sjedištem u Hrvatskoj – Na ovom događaju 70 osoba zastupalo je 49 tvrtki

6. svibnja 2015. na poticaj i u organizaciji Veleposlanstva Mađarske u Zagrebu osnovana je neformalna udruga pod nazivom „Mađarski poslovni klub”, koja okuplja mađarske tvrtke sa sjedištem u Zagrebu. Na skupu je bilo nazočno 49 tvrtki zastupljeno sa 70 osoba, a među njima i na tržištu vodeće mađarske tvrtke, kao i predstavnici malih i srednjih poduzetnika.

Veleposlanik József Magyar i viši savjetnik za gospodarstvo

Károly Róbert Scherczer istaknuli su: „cilj ove inicijative je izgraditi mrežu mađarskih tvrtki na razini države, koja će svoje članove kontinuirano opsluživati informacijama o aktualnim mogućnostima ulaganja u Hrvatskoj, raspisanim natječajima i promjenama zakonske regulative.

Ovaj poslovni klub okuplja tvrtke i poduzetnike mađarskih korjena. Klub djeluje u fleksibilnim okvirima i veliki naglasak daje dvostranoj

gospodarskoj i investicijskoj komunikaciji. Mađarski poslovni klub osim registriranih članova očekuje poduzetnike i predstavnike onih hrvatskih tvrtki u mađarskom vlasništvu i drugih inozemnih tvrtki, koji su zainteresirani za proširenje ili pokretanje novih inicijativa glede mađarsko-hrvatskih gospodarskih odnosa.

Veleposlanstvo Mađarske, 10000 Zagreb, Pantovčak 146. Tel/fax:+385-1/4822-055, E-mail: zagreb@hipa.hu

U organizaciji Veleposlanstva Mađarske u Zagrebu, Hrvatske gospodarske komore i Mađarskog kulturnog društva „Ady Endre“ u Zagrebu, uz potporu mađarskog Ministarstva poljoprivrede organizira se

1. Zajednička izložba mađarskih proizvoda Hungarikum i proizvoda „Izvorno hrvatsko“

30. svibnja – 7. lipnja 2015.

**Izložba se može pogledati: radnim danom 14:00-19:00, vikendom 10:00-14:00
Mjesto: Mađarski institut u Zagrebu, Ulica Augusta Cesarca 4-10.**

Nagrađeni mađarski istraživači iz Zagreba

Uz četiri rumunjska, dva njemačka, jednog ukrajinskog i jednog američkog, dvoje hrvatskih nagrađenih je primilo nagradu Arany János za 2015. godinu na svečanosti u okviru Foruma vanjskih članova koja je slijedila nakon 186. skupštine Mađarske akademije znanosti (MAZ).

2003. godine Mađarska akademija znanosti utemeljila je nagradu Arany János kao priznanje rada mađarskih znanstvenika koji žive i rade van Mađarske, koja je prvi put uručena 2004. godine. Nagradu dobivaju oni koji su tijekom života iskazali izuzetan rad na području znanosti ili su ostvarili značajan doseg, odnosno kao mladi znanstvenici stvorili nešto vrijedno pažnje. Nagradom, plaketom Arany János MAZ odlikuje one inozemne mađarske znanstvenike, koji su pored svog znanstvenog rada ostvarili rezultate i obogatili mađarsku i međunarodnu znanost.

Nagrađenima je priznanja predao predsjednik MAZ-a László Lovász, a među njima bili su prof. dr. sc. Károly Szkála i prof. dr. sc. József Petrik, dvojica mađarskih znanstvenika iz Zagreba. Obojica su osnivači Društva mađarskih znanstvenika i umjetnika u Hrvatskoj (DMZUH), dugogodišnji su članovi Mađarskog kulturnog „Ady Endre” i vanjski članovi Mađarske akademije znanosti.

Károly Szkála bavi se optoelektronikom, laserskom tehnikom, holografijom i mikroelektronikom. Diplomirao je na odsjeku telekomunikacija Fakulteta elektrotehnike i računalstva Sveučilišta u Zagrebu i postao istraživač na Institutu Ruđer Bošković, gdje je sada voditelj centra

i laboratorija. Predavač je na Fakultetu elektronike i računalstva, zagrebačkom Grafičkom fakultetu i osječkom Medicinskom fakultetu.

Pored 151 publikacije napisao je nekoliko udžbenika od pionirskog značaja, izradio brojne programske pakete, udomaćio je nove metode, osnovao laboratorije i u velikoj mjeri doprinjeo razvoju znanstvene infrastrukture. Sudjelovao je u 15 europskih znanstvenih programa, u većini kao voditelj programa. Bio je mentor brojnim diplomantima i doktorandima. Od 2001. godine stalni je član Akademije tehničke znanosti Hrvatske.

Predsjednik je DMZUH-a, koje je pod njegovim rukovodstvom izdalo 14 knjiga i sudjelovalo u 16 znanstvenih programa. Između 2006. i 2008. član je predsjedništva Komisije za mađarsku znanost u inozemstvu MAZ-a, a 2010. primio je plaketu Arany János za posebne zasluge unaprijeđenja mađarske znanosti i djelovanja manjinskih zajednica. Svojim znanstvenim i društvenim radom uspješno doprinosi stvaranju budućeg naraštaja mađarskih znanstvenika u Hrvatskoj i regionalnoj suradnji.

Drugi nagrađeni, József Petrik diplomirao je na odsjeku medicinske biokemije Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na kojem je počeo raditi kao mladi istraživač, te doktorirao. Trenutno je nastavnik Katedre za medicinsku biokemiju i hematologiju i voditelj Centra za primijenjenu medicinsku biokemiju. Bavi se mehanizmima oštećenja stanica, molekularnom patologijom i dijagnostikom malignih bolesti. Izdao je više od 75 znanstvenih i stručnih

priopćenja, knjižnih poglavlja, skripti i publikacija. Bio je mentor 39 diplomanata i dvojici doktoranda. Voditelj je više hrvatskih i bilateralnih projekata, pa tako i suradnje sklopljene sa Sveučilištem u Pečuhu.

Većina njegova rada u interesu mađarske nacionalne manjine u Hrvatskoj vezana je uz DMZUH. Jedan je od osnivača DMZUH-a, u kojem je od 1996. i član predsjedništva.

Trenutno je voditelj projekta Mađarske tribine, kojeg DMZUH organizira u suradnji s Mađarskim kulturnim društvom „Ady Endre” uz potporu Vijeća mađarske nacionalne manjine Grada Zagreba, koji se sastoji od niza znanstveno-popularnih predavanja, s ciljem očuvanja mađarske kulture i identiteta. József Petrik i sam je održao više predavanja u sklopu Mađarske tribine.

Aktivno sudjeluje i u aktivnostima Mađarskog kulturnog društva „Ady Endre”, gdje je član predsjedništva. Od 2006. godine predsjednik je Odbora za znanost Vijeća mađarske nacionalne manjine Grada Zagreba. U suradnji s Katedrom za hungarologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu bavi se i pitanjima očuvanja mađarskog materinjeg jezika.

Član je predsjedništva Komisije za mađarsku znanost u inozemstvu MAZ-a i predsjedništva Regionalne komisije MAZ-a u Pečuhu.

Pored svog nastavničkog i znanstvenog rada aktivno sudjeluje u suradnji hrvatskih i mađarskih istraživača, te značajno doprinosi razvoju znanstvenog i umjetničkog života mađarske nacionalne manjine u Hrvatskoj.

RANOGAJEC-KOMOR Mária

VAŽNA OBAVIJEST

Birači, pripadnici mađarske nacionalne manjine s prebivalištem u Gradu Zagrebu, 31. svibnja u vremenu od 7:00 do 19:00 sati glasovati mogu na biračkom mjesto broj 14, u mjesnom odboru Matko Laginja, ulica Mataka Laginje 11. Pozivamo sve zagrebačke Mađare da u što većem broju izađu na ove izbore i svojim glasom daju potporu budućim članovima Vijeća mađarske nacionalne manjine Grada Zagreba!

Priredbe u MKD "Ady Endre"

Nedjelja, 31. svibnja 2015. od 9:30 do 19:00 sati

Dan otvorenih vrata u MKD-u

Vlada Republike Hrvatske je za nedjelju 31. svibnja 2015. godine raspisala izbore za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina, u sklopu kojeg će zagrebački Mađari moći po 4. puta izabrati 25-člano Vijeće mađarske nacionalne manjine Grada Zagreba.

Mađarsko kulturno društvo Ady Endre na dan izbora održava „Dan otvorenih vrata“, u sklopu kojega će se posjetitelji moći upoznati s radom mađarskih udruga (MKD Ady Endre, Društvo mađarskih znanstvenika i umjetnika u Hrvatskoj, Odred izviđača Mađara Zrínyi Miklós) i institucija (mađarska vrtićka skupina, dvojezično odjeljenje osnovne škole) u Gradu Zagrebu.

Srdačno očekujemo sve zainteresirane

Susret sadašnjih i bivših članova MKD

Mađarsko kulturno društvo Ady Endre Magyar Kultúrkör i ove godine organizira susret sadašnjih i bivših članova, koji će se održati u **subotu i nedjelju (6. i 7. lipnja 2015.)** u sjedištu MKD-a Ady Endre

Program:

Subota, 6. lipnja

19:00 sati – Kratki kulturni program u izvedbi mješovitog zbora Društva

20:00 sati – Zajednička večera

Tijekom večere goste će zabavljati glazbeni sastav Royal'70 i Dénes Barna.

Nedjelja, 7. lipnja

08:30 sati – Mađarska sveta misa u gornjogradskoj crkvi Sv. Marka, koju služi vlč. János Rajk.

09:30 sati – Druženje članova u MKD-u

Cijena večere je i dalje 100,00 kuna, uplata se može izvršiti na licu mjesta uoči večere.

Kako bi organizacija bila što uspješnija, molimo Vas da popunjeni prijavi list za sudjelovanje na večeri dostavite što prije, ali najkasnije do ponedjeljka, 01. lipnja na jedan od sljedećih načina:

Osobno: srijedom između 17:30 i 19:30 sati, odnosno nedjeljom između 09:30 i 11:00 sati.

Pismom na adresu sjedišta društva: Mađarsko kulturno društvo Ady Endre, Martićeva 8, 10000 Zagreb.

Faksom na broj: (01) 4813 587 ili E-mailom na adresu elektroničke pošte: ady-endre@inet.hr

Dan nacionalnih manjina Grada Zagreba

Nedjelja, 14. lipnja 2015. godina,

od 10:00 do 14:00 sati

Mjesto: Trg Nikole Šubića Zrinskog, Zagreb

Mađarsku nacionalnu manjinu će na manifestaciji predstavljati

Mješoviti zbor Mađarskog kulturnog društva „Ady Endre“.

Organizator: Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreb

Izdavač: Vijeće mađarske nacionalne manjine Grada Zagreba

Uređuje: Rokuš Kalapiš, prijevod na hrvatski: Peter Sekereš

Uredništvo: Odbor za informiranje Vijeća mađarske nacionalne manjine Grada Zagreba

Adresa: Vodovodna 15, Zagreb tel: 098/484974 fax: 3777-164 mail: iroda@zg-magyar.hr OIB:37946763892

FACEBOOK: Magyarok Zágárbban - Mađari u Zagrebu

Izlazi jednom mjesečno u 800 primjeraka